

Sygn. akt I CKN 730/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 17 maja 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSN - Marian Kocon
Sędziowie:	SN - Hubert Wrzeszcz
	SN - Mirosława Wysocka (spraw.)

Protokolant: Ewa Krentzel

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2000 r.

na rozprawie sprawy

z wniosku R. R.

o stwierdzenie nabycia własności samochodu przez zasiedzenie

na skutek kasacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w W.

z dnia 16 marca 1998 r., sygn. akt V Ca [...]

p o s t a n a w i a:

oddalić kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Postanowieniem z dnia 16 marca 1998 r. Sąd Wojewódzki w W. oddalił apelację wnioskodawcy R. R. od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 grudnia 1998 r., którym oddalono jego wniosek o stwierdzenie nabycia własności samochodu przez zasiedzenie. Zaaprobowawszy ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji, Sąd Wojewódzki oparł rozstrzygnięcie na następujących podstawach.

W dniu 4 lipca 1994 r. wnioskodawca zawarł umowę kupna sprzedaży samochodu osobowego marki A. [...]. W toku czynności podjętych w celu zarejestrowania samochodu ustalono, że dowód rejestracyjny i dokumenty odprawy celnej są sfałszowane, a osoba zbywcy o takich danych, jakie figurują w umowie - nie istnieje. Postępowanie przygotowawcze zostało umorzone z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa. Samochód nie jest ujęty w rejestrze pojazdów skradzionych. Właściciel samochodu nie został odnaleziony i po zakończeniu postępowania samochód wydano wnioskodawcy. Sąd ustalił, że wnioskodawca nabywając samochód pozostawał w dobrej wierze, lecz utracił ją po trzech dniach, dowiedziawszy się o wskazanych wyżej okolicznościach. Tym samym nie zachodzi jedna z nieodzownych przesłanek nabycia własności rzeczy ruchomej przez zasiedzenie, wynikająca z art. 174 k.c., a mianowicie posiadanie tej rzeczy przez okres trzech lat w dobrej wierze.

Kasację od postanowienia Sądu Wojewódzkiego wnioskodawca oparł na podstawie naruszenia prawa materialnego, zarzucając błędną wykładnię art. 174 k.c. przez przyjęcie, że wnioskodawca utracił cechy samoistnego posiadacza w dobrej wierze i nie jest możliwe „...ponowne uzyskanie tego prymatu...” przez

liczenie od nowa biegu zasiedzenia. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie postanowień Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi instancji pierwszej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżący opiera kasację na poglądzie nie mającym oparcia w ustawie, ani orzecznictwie. Nie neguje on rozumienia przez Sąd pojęcia dobrej wiary oraz złej wiary, a jedynie twierdzi, że – w okolicznościach sprawy – możliwe jest „odzyskanie” dobrej wiary i rozpoczęcie na nowo biegu okresu posiadania prowadzącego do zasiedzenia. Owymi okolicznościami mają być: nieodnalezienie właściciela samochodu, zwrócenie mu samochodu przez policję, niezakłócone posiadanie samochodu przez okres ponad trzech lat. Skarżący jednak pomija tę zasadniczą okoliczność, że pozostaje świadom, że nabył samochód uzyskany drogą przestępstwa, niewątpliwie z naruszeniem praw właściciela; konstruowanie koncepcji „odzyskania” dobrej wiary jest całkowicie dowolne, podobnie jak twierdzenie o możliwości „ponownego uzyskania” przymiotu posiadacza w dobrej wierze. W istocie, jak wynika z uzasadnienia kasacji, wnioskodawca pragnie uzyskać „usankcjonowanie” swego posiadania, potrzebne w szczególności do uzyskania właściwych dokumentów urzędowych; te względy są jednak bez znaczenia z punktu widzenia prawnych przesłanek nabycia własności cudzej rzeczy ruchomej przez zasiedzenie. Zauważyć przy tym trzeba, że u podstaw regulacji zawartej w art. 174 k.c. leży interes znacznie wyższego rzędu – potrzeba ochrony prawa własności, która ustąpić może wyłącznie w sytuacji ściśle w przepisie określonej.

Wywody kasacji nie dają żadnych podstaw do tego, by Sądowi przypisać błędne zrozumienie treści lub znaczenia tej normy prawnej.

Przypomnieć przy tym trzeba, że w omawianej kwestii w orzecznictwie przyjmuje się stanowczo, że dobra wiara posiadacza rzeczy ruchomej nieodzowna do nabycia jej własności przez zasiedzenie musi trwać przez cały

czas wymagany przez ustawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1998 r., III CKN 378/97, niepubl.) oraz że dowiedzenie się przez posiadacza rzeczy ruchomej przed upływem okresu zasiedzenia, że nabył on rzecz od nieuprawnionej osoby sprawia, że należy go od początku jej posiadania traktować jako posiadacza w złej wierze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1998 r., III CKU 28/98, niepubl.).

W konkluzji stwierdzić trzeba, że skarżący nie wykazał zarzutu błędnej wykładni art. 174 k.c., co uzasadniało oddalenie kasacji, stosownie do art. 393¹² k.p.c.